

FUNDASHON CAS BONAIRIANO

Governancecode woningstichting FCB 2020

Samen staan we sterk

Governancecode woningstichting FCB 2020

Fundashon Cas Bonairiano (FCB) staat voor het huisvesten van diegenen die niet in staat zijn in hun eigen huisvesting te voorzien. De zorg voor een leefbare omgeving hoort daarbij. De stichting heeft een maatschappelijke opdracht en voert een volkshuisvestelijke taak uit. De Governancecode woningstichting FCB geeft richting aan de wijze waarop het Bestuur en de Raad van Toezicht (RvT) functioneren en de wijze waarop zij verantwoording afleggen over hun resultaten.

De code is overgenomen van de Aedes Governancecode NL 2015/2020 en aangepast rekening houdend met de concrete omstandigheden van onze woningstichting.

De code kent de volgende vijf principes:

Principe 1:

Het Bestuur en RvT hanteren waarden en normen die passen bij de maatschappelijke opdracht

Voor het Bestuur en RvT staat het behalen van maatschappelijke resultaten voorop. Dat vraagt om een organisatie met een integere en open cultuur waarbinnen ruimte is voor reflectie en tegenspraak. Het Bestuur is hiervoor eindverantwoordelijk en de RvT ziet hierop toe. Het Bestuur en RvT vervullen daarbij een voorbeeldfunctie voor zowel de stichting als voor de gehele sector.

Principe 2:

Het Bestuur en RvT zijn aanspreekbaar en leggen actief verantwoording af

Het Bestuur is aanspreekbaar op en legt verantwoording af over de maatschappelijke en financiële prestaties van de woningstichting als geheel, alsmede over de gemaakte strategische keuzes. De RvT is aanspreekbaar op en legt verantwoording af over het gehouden toezicht.

Principe 3:

Het Bestuur en RvT zijn geschikt voor hun taak

Het vervullen van de maatschappelijke opdracht van de woningstichting vraagt om deskundige Bestuurder en toezichthouders, die permanent investeren in hun kennis en kunde. Daartoe moeten Bestuur en RvT zodanig zijn samengesteld dat de leden elkaar aanvullen en scherp houden.

Principe 4:

Het Bestuur en RvT gaan in dialoog met belanghebbende partijen

De maatschappelijke doelen van de stichting worden in samenspraak met de huurdersbelangenvereniging, en secundair het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB), vastgesteld en neergelegd in prestatieafspraken.

FUNDASHON CAS BONAIRIANO

Daarnaast heeft de stichting oog voor andere belanghebbende partijen en staat open voor feedback en discussie over de keuzes die zij maakt over de inzet van maatschappelijke middelen.

Principe 5:

Het Bestuur en RvT beheersen de risico's verbonden aan de activiteiten

De woningstichting heeft te maken met grote (financiële) risico's. Het Bestuur is verantwoordelijk voor goede risicobeheersing en de RvT houdt hierop toezicht. Het gaat daarbij niet alleen om de harde beheersmaatregelen maar ook maatregelen die appelleren aan het risicobesef en de moraal binnen de stichting.

Voorwoord

Voor U ligt de Governancecode woningstichting FCB 2020.

Deze code weerspiegelt hoe wij als woningstichting denken over goed bestuur en toezicht. Voorbeeldgedrag, transparantie, maatschappelijke verbondenheid en goede risicobeheersing zijn van groot belang voor hoe wij als woningstichting zo goed mogelijk ons werk doen. Daarom gaat deze code ook expliciet in op deze onderwerpen.

Onze woningstichting doet haar werk in het belang van onze maatschappij. We zorgen immers voor een goed en betaalbaar huis in een leefbare buurt: één van de basisvoorwaarden voor mensen om een volwaardig bestaan te kunnen opbouwen en mee te kunnen draaien in onze samenleving. Wij werken daar elke dag aan met veel inzet. Hoe doen we dat? Waar zijn we op aan te spreken? Daar gaat de code op in.

Deze code is ingedeeld in vijf principes die leidend moeten zijn voor iedereen die betrokken is bij het besturen van en toezicht houden op de woningstichting. We hopen dat het hanteren van deze code bijdraagt aan het maatschappelijk vertrouwen in ons werk als woningstichting.

De code is niet vrijblijvend. Het is verplicht de code te volgen.

Daar waar de Code strijdig is met de Statuten van de Stichting, zullen de Statuten prevaleren. Daar waar de Code verenigbaar is met de Statuten maar strijdig is met het Burgerlijk Wetboek Boek 2 van BES, prevaleert het Burgerlijk Wetboek van BES.

De code is vastgesteld op 29 juli 2020 door de leden van de RvT.

Inhoud

Voorwoord.....	4.
Inhoudsopgave.....	5.
Preambule.....	6.
Principe 1 Het Bestuur en RvC hanteren waarden en normen die passen bij de maatschappelijke opdracht.....	8.
Principe 2 Het Bestuur en RvC zijn aanspreekbaar en leggen actief verantwoording af.....	9.
Principe 3 Het Bestuur en RvC zijn geschikt voor hun taak.....	11.
Principe 4 He Bestuur en RvC gaan in dialoog met belanghebbende partijen.....	16.
Principe 5 Het Bestuur en RvC beheersen de risico's verbonden aan de activiteiten.....	17.

Preambule

De woningstichtingsector

Een woning is voor mensen een randvoorwaarde om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. Een huis met een woonomgeving waarin mensen zich thuis voelen, biedt hen een eigen plek, rust, veiligheid en een gevoel van eigenwaarde. Dat is de basis om hun leven vorm te geven en voor de toekomst van hun kinderen. Maar lang niet alle huishoudens vinden gemakkelijk een huis dat goed bij hen past en dat voor hen betaalbaar is. Daar kunnen allerlei redenen voor zijn.

Fundashon Cas Bonairiano (FCB) staat voor het huisvesten van diegenen die niet in staat zijn in hun eigen huisvesting te voorzien. De zorg voor een leefbare omgeving hoort daarbij. Een voorwaarde voor het kunnen vervullen van deze taak is (financiële) continuïteit. De stichting is er namelijk niet alleen voor mensen die nu woonruimte nodig hebben, maar ook voor toekomstige bewoners van Bonaire.

De stichting heeft een maatschappelijke opdracht om een volkshuisvestelijke taak uit te voeren.

Het realiseren van de maatschappelijke doelen staat voorop, met de financiële continuïteit van de organisatie als randvoorwaarde. Onze stichting bepaalt haar doelen (art.2 Statuten FCB) en richt de organisatie efficiënt, doelmatig en kosteneffectief in zodat huurders met de laagste inkomens een zo laag mogelijke huurlast hebben.

Onze woningstichting is zelf verantwoordelijk voor de manier waarop de maatschappelijke prestaties worden gerealiseerd. De prestaties komen in samenspraak met de huurdersbelangenvereniging, het OLB en het Rijk tot stand. Daarbij hebben wij tevens oog voor andere belanghebbende partijen.

Aanvullend daarop geeft de Governancecode woningstichting FCB richting aan de wijze waarop het Bestuur en RvT functioneren en de wijze waarop zij verantwoording afleggen over hun resultaten. Professioneel besturen en adequaat intern toezicht vormen de basis van een goed functionerende stichting. Morele principes en een aantal afspraken zijn daarbij van essentieel belang.

Inhoud en doel van de Governancecode

De code kent vijf principes. De principes vullen elkaar aan en moeten in samenhang worden gezien. Elk principe is uitgewerkt in een aantal bepalingen.

Het belang van (toekomstige) huurders of bewoners van FCB staat voorop in principe 1, waar het gaat over waarden en normen die passen bij de maatschappelijke opdracht. Vervolgens behandelt principe 2 de manier waarop het Bestuur en RvT aanspreekbaar zijn op resultaten. Principe 3 beschrijft de toetsstenen van geschiktheid voor het Bestuur en RvT en principe 4 behandelt de dialoog met (toekomstige) bewoners, het OLB, het Rijk en andere belanghebbende partijen. Principe 5 tenslotte besteedt aandacht aan het beheersen van de risico's verbonden aan de activiteiten.

FUNDASHON CAS BONAIRIANO

De principes zijn concreet uitgewerkt in bepalingen. Hieraan dient de stichting zich te houden. Om de kwaliteit en transparantie van handelen van het Bestuur en RvT te bevorderen is afwijking met ‘leg uit’ op een aantal bepalingen niet mogelijk, hiervoor geldt ‘pas toe’. Dit staat in de code bij de bepalingen aangegeven.

De code richt zich niet alleen op de bestuurder en toezichthouders, maar eveneens op werknemers van de stichting. Goed bestuur is immers ook een kwestie van gedrag en cultuur binnen de organisatie. Werknemers op alle niveaus van de organisatie worden geacht een bijdrage te leveren aan het gewenste gedrag en daarmee aan de gewenste organisatiecultuur.

Tenslotte heeft de code als doel bij te dragen aan transparantie van de stichtingsector waardoor het voor belanghebbenden en de samenleving beter inzichtelijk wordt hoe de stichting met het maatschappelijk bestemd vermogen omgaat. Dit verstevigt de legitimatie van de stichting. Bij de code is uitgegaan van de rechtsvorm stichting.

Naleving

Het Bestuur en RvT verantwoorden zich in het jaarverslag over de wijze waarop de principes van de Governancecode woningstichting FCB in het afgelopen boekjaar zijn toegepast.

Implementatie van de code

Het Bestuur en RvT wordt geadviseerd de principes en bepalingen te ‘doorleven’ in een implementatiesessie, zodat voor ieder helder is wat ‘good governance’ anno 2020 bij de woningstichting betekent.

Principe 1.

Het Bestuur en RvT hanteren waarden en normen die passen bij de maatschappelijke opdracht

Voor het Bestuur en RvT staat het behalen van maatschappelijke resultaten voorop. Dat vraagt om een organisatie met een integere en open cultuur waarbinnen ruimte is voor reflectie en tegenspraak. Het Bestuur en RvT hebben daarbij een voorbeeldfunctie voor hun eigen stichting.

Hierbij gelden de volgende bepalingen waarbij voor de vet gedrukte bepalingen alleen ‘pas toe’ geldt. Voor de overige bepalingen geldt dat daarvan kan worden afgeweken als dit tot een beter maatschappelijk resultaat leidt:

- 1.1 **Het Bestuur en RvT hebben een gezamenlijke visie op besturen en toezicht houden, waarbij wordt ingegaan op de verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelstellingen, de strategie, het beleid, de financiering en de onderlinge wisselwerking in rollen. De RvT beschrijft hierin zijn rollen (werkgever, toezichthouder en klankbord) en taakuitoefening als intern toezichthouder.**
- 1.2 Het Bestuur en RvT zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie: hun gedrag is van invloed op het functioneren en de reputatie van de organisatie. Het Bestuur en RvT besteden aandacht aan het intern communiceren van kernwaarden en zorgen voor bekendheid van de Governancecode woningstichting FCB. Het aspect ‘voorbeeldfunctie’ is een belangrijk onderdeel voor bestuurder en toezichthouders.
- 1.3 **De principes en bepalingen van de code werken door in de hele stichting. Het Bestuur is ervoor verantwoordelijk dat ook medewerkers handelen volgens de waarden van de Governancecode woningstichting FCB.**
- 1.4 **De organisatie onderneemt eerlijk, oprecht en transparant. Zij duldt geen belangenverstremeling. Het Bestuur zorgt voor een interne gedrags- of integriteitscode en een klokkenluidersregeling en publiceert deze op de website van de stichting. Deze code beschrijft waarden en normen die RvT, het Bestuur en werknemers in acht moeten nemen.**

Principe 2.

Het Bestuur en RvT zijn aanspreekbaar en leggen actief verantwoording af

Het bestuur is aanspreekbaar op en legt verantwoording af over de maatschappelijke en financiële prestaties van de woningstichting als geheel, alsmede over de strategische keuzes die zijn gemaakt. De RvT is aanspreekbaar op en legt verantwoording af over het gehouden toezicht.

De stichting legt over hun prestaties niet alleen verantwoording af aan bewoners maar ook aan de OLB, het Rijk en andere belanghebbende partijen. De brede maatschappelijke verantwoordelijkheid vraagt om open en transparant bestuur en goed toezicht. Dat is een voorwaarde voor vertrouwen. De stichting legt haar maatschappelijke, operationele en financiële doelen vast. Dit is de basis voor het afleggen van verantwoording, waarbij een duidelijke rolverdeling tussen het Bestuur en RvT geldt. Het bestuur is primair verantwoordelijk voor het behalen van resultaat en de RvT legt verantwoording af over het gevoerde toezicht.

Hierbij gelden de volgende bepalingen waarbij voor de vet gedrukte bepalingen alleen ‘pas toe’ geldt:

- 2.1 **De stichting legt in het strategisch ondernemingsplan vast wat zij ziet als haar maatschappelijke, operationele en financiële doelen. Dit wordt vastgesteld door het Bestuur en goedgekeurd door de RvT. De vastgestelde doelen zijn de uitkomst van een zorgvuldig en transparant proces waarbij de stichting de mening betreft van belanghebbende partijen. In volgorde van belang: de (toekomstige) bewoners, het OLB en andere belanghebbende partijen. De stichting is eindverantwoordelijk voor de afweging van belangen en de keuzes die op basis daarvan gemaakt worden (zie ook principe 4).**
- 2.2 **Het Bestuur legt de wijze van besluitvorming over onderwerpen en de bijbehorende rolverdeling tussen het Bestuur en RvT vast in een bestuursreglement en reglement van RvT.**
- 2.3 **In het jaarverslag rapporteert het Bestuur over de gerealiseerde maatschappelijke, operationele en financiële resultaten van de stichting. Daarbij wordt ook aandacht gegeven aan de doelmatigheid van de stichting (efficiëntie) en de mate waarin de stichting in staat is haar maatschappelijke taak op langere termijn te vervullen (continuïteit). Het jaarverslag wordt openbaar gemaakt.**
- 2.4 **De Stichting verantwoordt zich actief over en is aanspreekbaar op de naleving van deze code. Bestuur en RvT verantwoorden zich in het jaarverslag over de wijze waarop de principes van de Governancecode in het afgelopen**

kalenderjaar zijn toegepast. Als van een 'pas toe'- of 'leg uit'- bepaling wordt afgeweken dan onderbouwt de Stichting dit op een inzichtelijke manier en verantwoordt zich actief waarom afwijking leidt tot een beter resultaat.

- 2.5 De Stichting zorgt voor een adequate, zorgvuldige en respectvolle afhandeling van klachten van belanghebbenden.
- 2.6 Het Bestuur brengt tenminste eenmaal per jaar verslag uit aan de RvT over de ingediende klachten bij de stichting. In dit verslag geeft het Bestuur een toelichting over de aard van de klachten, de mate waarin diverse klachten een gemene deler hebben en hoe de klachten zijn opgevolgd. In het jaarverslag wordt hiervan een samenvatting opgenomen.
- 2.7 Als belanghebbenden klachten hebben over de manier waarop de stichting de Governancecode woningstichting FCB 2020 heeft nageleefd, kunnen zij een klacht indienen bij de Onafhankelijke Klachtencommissie (art. 18 Statuten FCB)
- 2.8 Een kritische en open geest is van belang om het werk als bestuurder en toezichthouder te kunnen doen. Daarnaast zijn durf, onafhankelijk denken, samenwerkingsbereidheid en oog en respect voor elkaars rollen nodig voor een gezonde cultuur waarin groepsdenken wordt vermeden.
- 2.9 Het Bestuur en RvT dragen actief bij aan voorwaarden die goede besluitvorming mogelijk maken. Daarbij gaat het onder meer om onderling respect, goed luisteren, een open oog voor andere invalshoeken met als doel te komen tot gezamenlijke opvattingen.
- 2.10 Het Bestuur en RvT blijven hun kennis ontwikkelen door middel van trainingen en/of cursussen. Daarbij wordt aandacht besteed aan gewenst gedrag. In het jaarverslag wordt in het verslagjaar de gedane trainingen en/of cursussen vermeld.

Principe 3.

Het Bestuur en RvT zijn geschikt voor hun taak en daarvoor aanspreekbaar

Het vervullen van de maatschappelijke opdracht van de woningstichting vraagt om een deskundige bestuurder en toezichthouders, die permanent investeren in hun kennis en kunde. Daartoe moeten Bestuur en RvT zodanig zijn samengesteld dat leden elkaar aanvullen en scherp houden.

3A. Het Bestuur is geschikt voor zijn taak

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het behalen van maatschappelijke, operationele en financiële resultaten. Het Bestuur wordt benoemd door en legt verantwoording af aan de RvT. Bij de uitvoering van zijn taak laat het bestuur zich primair leiden door de doelstelling van de stichting. Het Bestuur verschaft de RvT tijdig de informatie die nodig is voor het uitoefenen van goed toezicht.

Hierbij gelden de volgende bepalingen waarbij voor de vet gedrukte bepalingen alleen ‘pas toe’ geldt. Voor de overige bepalingen geldt dat daarvan kan worden afgeweken als dit tot een beter maatschappelijk resultaat leidt:

- 3A.1 Het Bestuur is geschikt voor zijn taak in relatie tot de opgave van de stichting, en is deskundig, competent, denkt onafhankelijk en heeft kritisch vermogen.
- 3A.2 De RvT is verantwoordelijk voor de werving en selectie van het Bestuur. De RvT maakt daartoe een profielschets.
- 3A.3 Een bestuurder wordt door de RvT benoemd, geschorst en ontslagen (art. 6 Statuten FCB).
- 3A.4 Het Bestuur mag in de twee jaar voorafgaand aan de benoeming tot bestuurder geen lid zijn geweest van de RvT van de woningstichting (art. 6 lid 5b Statuten FCB).
- 3A.5 De RvT stelt het beloningsbeleid van het Bestuur vast.
- 3A.6 De woningstichting verstrekt het Bestuur onder geen beding persoonlijke leningen, financiële garanties of andere financiële voordelen die niet vallen onder het beloningsbeleid.
- 3A.7 Het Bestuur is verantwoordelijk voor het voorkomen van belangenverstremgeling en dient ook de schijn daarvan te vermijden. Het Bestuur mag onder geen voorwaarde activiteiten ontplooien die in concurrentie

treden met de woningstichting, schenkingen aannemen van de stichting en haar relaties, of derden op kosten van de woningstichting voordelen verschaffen. Deze eisen worden voorzien van normen vastgelegd in de interne gedrags- of integriteitscode.

- 3A.8 Het Bestuur meldt een (mogelijk) tegenstrijdig belang direct aan de RvT. Daarbij geeft het Bestuur inzicht in alle relevante informatie. De RvT doet waar nodig navraag en bepaalt vervolgens - zonder aanwezigheid van het bestuur - of sprake is van een tegenstrijdig belang en besluit - indien dat het geval is - hoe dit tegenstrijdig belang wordt beëindigd.
- 3A.9 De RvT beoordeelt jaarlijks het functioneren van het Bestuur en rapporteert over het proces in het jaarverslag.
- 3A.10 Het Bestuur volgt na benoeming een introductieprogramma (door deskundige) waarin de relevante aspecten van de functie aan bod komen.
- 3A.11 Het Bestuur blijft zijn kennis ontwikkelen via workshops, trainingen en/of cursussen

3B. De leden van de RvT zijn geschikt voor hun taak

De RvT houdt toezicht op het Bestuur en op de algemene gang van zaken in de woningstichting. De RvT fungeert als klankbord voor het Bestuur en weegt binnen zijn toezichthoudende functie zelfstandig het maatschappelijk belang af tegen de financiële continuïteit van de stichting. De RvT beslist over benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en ontslag van Bestuur. De RvT is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren (art. 6 Statuten FCB).

Hierbij gelden de volgende bepalingen waarbij voor de vet gedrukte bepalingen alleen 'pas toe' geldt. Voor de overige bepalingen geldt dat daarvan kan worden afgeweken als dit tot een beter maatschappelijk resultaat leidt:

- 3B.1 **De RvT is aanspreekbaar op zijn functioneren en stelt een reglement op waarin hij zijn werkwijze vastlegt. Dit reglement wordt op de website van de stichting gepubliceerd.** In dit reglement geeft de RvT aan op welke onderwerpen hij toezicht houdt. Bij deze onderwerpen hanteert de RvT een 'toetsingskader'. Dit kader wordt in samenspraak met het Bestuur opgesteld en vastgesteld door de RvT (zie document Toezichtskader RvT FCB 2020)
- 3B.2 De RvT en zijn leden zijn geschikt voor hun taak volgens de vigerende profielschets. De RvT is zelf verantwoordelijk voor het goed uitoefenen van zijn taken en verantwoordelijkheden en moet zorgen voor voldoende tegenwicht binnen de RvT als ook tussen RvT en Bestuur.

- 3B.3 In het reglement zoals genoemd in 3B.1 wordt aangegeven op welke onderwerpen toezicht wordt gehouden.
- 3B.4 **De RvT maakt jaarlijks een verslag van de werkzaamheden dat in het jaarverslag wordt gepubliceerd. In het verslag legt de RvT vast welke bepalingen van de Governancecode woningstichting FCB niet werden toegepast en met welke motivering hiervan is afgeweken.**
- 3B.5 **De honorering van de toezichthouders wordt bepaald door een onafhankelijke orgaan.**
- 3B.6 Een evenwichtig samengestelde RvT betekent verscheidenheid. Om dit te bevorderen stelt de RvT een profielschets op. In deze schets worden eisen gesteld aan de samenstelling van de RvT. Deze eisen moeten er voor zorgen dat de RvT naast een diverse samenstelling ook de juiste kennis en ervaring in huis heeft.
- 3B.7 **De gevolgde procedure van werving en selectie van het Bestuur en RvT wordt in het jaarverslag verantwoord. Vacatures worden op de website van de stichting gepubliceerd en openbaar opengesteld via bijvoorbeeld advertentie in de media. De RvT kiest hierin onafhankelijk. Het Bestuur heeft een adviserende rol.**
- 3B.8 De RvT maakt een rooster van aftreden dat zodanig is ingericht dat de continuïteit wordt gewaarborgd. Het rooster wordt gepubliceerd in het jaarverslag en op de website van de stichting.
- 3B.9 **Leden van de RvT worden benoemd door de RvT voor een periode van ten hoogste vier jaar en kunnen eenmaal voor een periode van ten hoogste vier jaar worden herbenoemd. In geval van fusie van de stichting gaat de termijn niet opnieuw in.**
- 3B.10 Alle toezichthouders volgen na benoeming een introductieprogramma door deskundige waarin de relevante aspecten van de functie aan bod komen (de verantwoordelijkheden van een toezichthouder, de risico's die zijn verbonden aan het werk als toezichthouder, algemene financiële en juridische zaken, de financiële verslaggeving, kennis over volkshuisvesting, opleiding en educatie en de Governancecode en de naleving ervan). Hierna blijven de leden van de RvT hun kennis ontwikkelen via workshops, trainingen en/of cursussen).

- 3B.11 De voorzitter van de RvT zorgt ervoor of ziet er op toe dat:
- de vergaderingen efficiënt, effectief en in een open sfeer plaatsvinden, waarin alle leden gelijkwaardig kunnen participeren en tijdig de informatie ontvangen die nodig is voor de goede uitoefening van hun taak;
 - de RvT als team goed kan functioneren; alle leden van de RvT zijn hiervoor verantwoordelijk maar de voorzitter draagt hiervoor een specifieke verantwoordelijkheid;
 - contacten tussen de RvT en Bestuur, (vertegenwoordigers van) bewoners en andere belanghouders goed verlopen;
 - toezichthouders een introductie- en opleidingsprogramma door deskundige volgen;
 - de leden van het Bestuur en RvT ten minste één keer per jaar worden beoordeeld op hun functioneren.
- 3B.12 De RvT bespreekt ten minste één keer per jaar het eigen functioneren (in termen van effectiviteit) en dat van individuele leden van de RvT. Eens per twee jaar doet de RvT dat onder onafhankelijke, externe begeleiding. Waar nodig worden afspraken gemaakt met betrekking tot het functioneren van (leden van) de raad. Ook de onderlinge samenwerking in de RvT en relatie tot het bestuur is onderwerp van de evaluatie.
- 3B.13 De RvT en de afzonderlijke toezichthouders hebben een eigen verantwoordelijkheid (zogenaamde 'informatiehaalplicht') om ervoor te zorgen dat zij beschikken over relevante informatie van bestuur, externe accountant en/of derden (zoals het management, adviseurs, de interne auditor of controller). Indien nodig kan de RvT informatie inwinnen bij functionarissen en externe adviseurs van de woningstichting. Het Bestuur wordt daarvan vooraf op de hoogte gesteld en kan daar desgewenst bij helpen. Ook kan de RvT aan bepaalde toezichthouders en externe adviseurs vragen bij vergaderingen van de RvT aanwezig te zijn.
- 3B.14 De woningstichting verstrekt toezichthouders onder geen beding persoonlijke leningen, financiële garanties of andere financiële voordelen die niet vallen onder het beloningsbeleid. Toezichthouders mogen voorts onder geen voorwaarde activiteiten ontplooiën die in concurrentie treden met de woningcorporatie, schenkingen aannemen van de corporatie en haar relaties, of derden op kosten van de woningstichting voordelen verschaffen. Toezichthouders verrichten buiten hetgeen volgt uit hun functie als toezichthouder geen werkzaamheden voor de stichting. Deze eisen worden voorzien van normen vastgelegd in de interne gedrags- of integriteitscode. Als beginsel geldt dat ook de schijn moet worden vermeden.

- 3B.15 Toezichthouders melden een (mogelijk) tegenstrijdig belang direct aan de voorzitter van de RvT en aan de overige leden van de raad. Daarbij geeft de toezichthouder inzicht in alle relevante informatie. De RvT legt in zijn reglement vast hoe ze handelt in geval van (mogelijk) tegenstrijdige belangen bij het Bestuur, leden van de RvT en de externe accountant (zie ook bepaling 3A.8).
- 3B.16 Iedere toezichthouder moet onafhankelijk en kritisch bij kunnen dragen aan het toezicht van de RvT. De RvT stelt van iedere toezichthouder vast of hij/zij onafhankelijk toezicht kan houden en meldt dat in het jaarlijks verslag van de RvT.
- 3B.17 **In geval van ontstentenis of belet van het Bestuur kan een lid van de RvT tijdelijk de rol van het Bestuur op zich nemen. In dat geval treedt het lid tijdelijk terug uit de RvT en neemt dus niet deel aan de besluitvorming van de RvT. Na deze periode van maximaal drie maanden kan deze persoon weer toetreden tot de RvT. Hierbij wordt dit lid niet betrokken bij de besluitvorming over zaken die zich in die betreffende drie maanden hebben voorgedaan (art. 9 lid 2 en 3 Statuten FCB).**

Principe 4

Het Bestuur en RvT gaan in dialoog met belanghebbende partijen

Fundashon Cas Bonairiano (FCB) staat voor het huisvesten van diegenen die niet in staat zijn in hun eigen huisvesting te voorzien. De maatschappelijke doelen worden in samenspraak met het OLB en het Rijk vastgesteld en neergelegd in prestatieafspraken. Daarnaast heeft de stichting oog voor andere belanghebbende partijen en staat ze open voor feedback en discussie over de keuzes ten aanzien van de inzet van maatschappelijke middelen.

Hierbij gelden de volgende bepalingen waarbij voor de vet gedrukte bepalingen alleen ‘pas toe’ geldt:

- 4.1 **Het Bestuur legt vast wie als belanghebbende partijen worden beschouwd en onderhoudt contact met hen. Het bestuur bekijkt periodiek of ze met alle relevante belanghebbenden in gesprek is.**
- 4.2 **Het Bestuur respecteert de rol van het OLB/Rijk, voert daarmee overleg en maakt prestatieafspraken over de uitvoering van het geldende volkshuisvestingsbeleid. Ook in de dagelijkse omgang met haar huurders en belanghebbenden handelt de stichting vanuit haar maatschappelijke opdracht en voert hierin een respectvolle dialoog. De stichting houdt tot waar het mogelijk is rekening met de belangen van haar belanghebbenden en in het bijzonder met de wensen en behoeftes van haar huidige en toekomstige huurders en bewoners.**
- 4.4 **Overige als belanghebbend beschouwde partijen worden actief betrokken bij (de vormgeving van) het beleid van de stichting en de behaalde prestaties. Het Bestuur maakt zichtbaar met wie en hoe met de belanghebbenden overleg is gevoerd.**
- 4.5 **Het Bestuur spreekt minimaal eenmaal per jaar met de RvT over de omgang met, en de participatie en invloed van belanghebbenden.**

Principe 5

Het Bestuur en RvT beheersen de risico's verbonden aan de activiteiten

Een woningstichting heeft te maken met grote (financiële) risico's. Het Bestuur is verantwoordelijk voor goede risicobeheersing en de RvT houdt hierop toezicht. Het gaat hierbij niet alleen om de harde beheersmaatregelen maar ook maatregelen die appelleren aan het risicobesef en de moraal binnen de stichting.

Hierbij gelden de volgende bepalingen waarbij voor de vet gedrukte bepalingen alleen 'pas toe' geldt. Voor de overige bepalingen geldt dat daarvan kan worden afgeweken als dit tot een beter maatschappelijk resultaat leidt:

- 5.1 **Het Bestuur brengt de risico's die verband houden met de activiteiten van de woningstichting in kaart, hanteert een inzichtelijk beleid voor het beheersen van die risico's en verantwoordt zich hierover in het jaarverslag. Daarbij gaat het in ieder geval over het opdrachtgeverschap van de stichting, het sluiten van contracten, samenwerkingsverbanden en/of grote transacties met derden.**
- 5.2 **Het Bestuur stelt een meerjarenbegroting op en bespreekt dit met de RvT. De RvT keurt deze vervolgens goed. De stichting heeft geen winstoogmerk.**
- 5.3 **Bestuur en RvT hebben een visie op opdrachtgeverschap en het beleid van aanbestedingen. Hierop volgend stelt het Bestuur een aanbestedingsbeleid op. Dit beleid onderschrijft de beginselen van aanbesteden, namelijk gelijke behandeling, objectiviteit, transparantie en proportionaliteit.**
- 5.4 **De RvT houdt in het licht van de maatschappelijke doelen van de stichting specifiek toezicht op alle inspanningen om risico's inzichtelijk te maken en te beheersen.**
- 5.5 **Het Bestuur verschaft de RvT alle relevante informatie ten behoeve van (het toezicht op) de risicobeheersing. Van de financiële en operationele doelstellingen, handleiding en procedures opstellen van financiële verslaglegging, periodieke rapportages, criteria aangaan en beëindigen van contracten en/of samenwerkingsverbanden met derden, criteria die worden gehanteerd bij het doen van investeringen in vastgoed.**
- 5.6 **De RvT benoemt de externe accountant voor een periode van maximaal vijf jaar. Ter vergroting van de transparantie wordt het selectieproces van de accountant toegelicht in het jaarverslag alsmede de redenen die aan de wisseling ten grondslag liggen.**

- 5.7 De RvT ziet toe op de controlewerkzaamheden van de accountant.
- 5.8 De externe accountant wordt betrokken bij het opstellen van het werkplan van de controle. De externe accountant rapporteert aan de RvT en het Bestuur over zijn bevindingen.
- 5.9 Het Bestuur maakt ten minste eenmaal in de twee (2) jaar een grondige beoordeling van het functioneren van de externe accountant. De beoordeling wordt besproken in de RvT. De RvT meldt de belangrijkste conclusies in het jaarlijks verslag van de RvT, dat onderdeel uit maakt van het jaarverslag.